

Rechtskundig Weekblad

REDACTIE : Italiëlei, 99, Antwerpen
Abonnement : 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER : Lange Leemstraat, 99, Antwerpen
Postchecknummer : 3185.22

INHOUD :

Prof. J. P. HAESAERT. — Dynamisch Recht bij E. Swoboda.
R. VAN LENNEP. — De Burgerlijke Aansprakelijkheid in het Internationaal privaatrecht.
RECHTSPRAAK.
Hof van Beroep Brussel. — 9e Kamer. — 14 Juni 1933. — Kortgeding. — Onderhoudsgeld. — Voorloopig karakter.
Burgerlijke Rechtbank Brugge. — 23 Maart 1933. — Burgerlijk recht. — Uitsstel van betaling. — Artikel 1244 B. W. — Huurprijs. — Redenen. — Verbeteringen door den huurder aan het verhuurde aangebracht. — Verhinderde uitbating. — Waarborgen van de schuld. — Economische crisis. — Fondbeslag. — Van waarde verklaring met verdrag van uitvoerbaarheid.
Burgerlijke Rechtbank Antwerpen. — 5e Kamer. — 13 Mei 1932. — Verbintenissen. — Huurovereenkomst. — Vreemde munt.

Politierechtbank te Vilvoorde. — 9 Juni 1933. — Bevoegdheid. — Overtreding op het verkeer die verwondingen heeft veroorzaakt. — Bevoegdheid van den politierechter.
Werkrechtssraad Antwerpen. — Kamer voor bedienden. — 26 Mei 1933. — Werknemer. — Werktoestellen hem toebehoorende. — Sleef. — Posing tot oneerlijke mededinging. — Vrijwillige staking. — Geen reden tot doorzending.
INGEZONDEN BIJDRAGEN.
I. DE GLAS. — De pandgeving der nominaal actiën.
BIBLIOGRAPHIE.
RECHTERLIJK LEVEN.
MEDEDEELINGEN.

DYNAMISCH RECHT BIJ E. SWOBODA.

Mijn ontleding van het rechtsgeval (1), heeft me tot de conclusie gebracht dat de rechtszin alléén voor een dynamisch gebruik vatbaar is, en dat een statische toepassing, den aard der rechtsformule tegen spreekt, op grond tevens van haar historischen oorsprong en van haar tegenwoordigen vorm. Deze uitkomst leidt tot een vergelijking met de gelijkkluidende, echter anders-gerichte opvattingen van E. Swoboda, die, sedert zijne uiteenzetting op het Congrès Internationale de droit comparé, van 1932, in den Haag (2), zijne meeningen verder heeft uitgewerkt in « Das Privatrecht der Zukunft », 1932.

Uitgangspunt is de ontevredenheid met het positieve recht. « Der Traum des positiven Rechts ist ausgeträumt », resumeerde onlangs Schönfeld (3) en met deze veroordeeling verklaart zich de Grazische professor eens. De lijn welke, bij ons, begint met Geny, zwenkt met Stati, en in 't geniept, voortloopt met Ripert en Josseland, ontwikkelt zich aldus, in de landen van het Duitschtum, verder, over de vrij-rechtelijke beweging heen, met de bedoeling tot een volle overeenstemming te komen tussen recht en leven.

Meer bepaald, ziet Swoboda de zwakte van ons recht in zijn onzijdigheid : onze Westersche beschaving is een dynamische, gedreven niet door een nationale, wel door een wereld-economie. Het recht moet denzelfden gang gaan. Te gelijker tijd met de toenadering op privaatrechtelijk gebied, — men herinnere zich G. Del Vecchio (4), Demogue (5), von Rauchhaupt (6) —, eischt het rythme van ons huidige economisch leven een recht dat zich tot gedurige aanpassing plooit. Het Romeinsche recht, ontstaan uit een huishouding die alle veerkracht had verloren, is, voor ons, onbruikbaar, en was het reeds sedert de Aufklärung (bl. 12 volg.).

Spengler (7) heeft deze ontoereikendheid in een schril licht geplaatst, en het voormalige recht volledig veroordeeld. Swoboda, die van geleidelijkheid houdt, gaat minder doortastend te werk, en zoekt eerst redding bij Kant (8) en bij dezès volgelijng, Franz von Zeiller, de schrandere opsteller van het Oostenrijksche burgerlijke wetboek (9).

Zonder terug te keeren tot het starre Natuurrecht, wiens uitvaart, bij gelegenheid, nog eens wordt gezongen (bl. 15 volg.), sluit hij zich aan bij de grondbeginselen die, ook volgens Salomon (10), de blijvende waarde van het

Natuurrecht uitmaken : de gerechtigheid, de vrijheid, de gelijkheid voor de wet ; in één bundel vereenigd onder den stelregel der harmonie, vormen ze de rechtsidee in hooger zin, welke door haar dynamisch karakter, de aanpassing aan de werkelijkheid verwezenlijkt. Want ze geeft ons geen vormen met bepaalde inhoud, doch regulatieve beginselen, die het recht bezielen en fungeren als ingeving, als doel, als zin van het recht, om het met W. Sauer te zeggen (11). Die beginselen zijn geen leegte vormen doch krachten, welke de omstandigheden beheerschen, en door dii concreet inwerken, zich voordoen in een verschijningsvorm naar den tijd geschikt.

Onder hun invloed wordt in onze beschaving het individualisme overwonnen, en weer aansluiting verkregen met de gemeenschap. Ook bij ons wordt veel gesproken over socialisatie van het recht (12). Deze vermaatschappelijking, Swoboda kant zich kordaat tegen Kelsen's reine Rechtslehre —, zal, hoopt de auteur, de verachting van het volk tegenover de juristen, reeds door Riezler, in 1925, aangeklaagd (13) en door den tweeden deutschen Richtertag der Deutsche rechtlers in Tchecho-Slovakeie (1930) in 't brandpunt der belangstelling gesteld, te keer gaan (14).

Het vertoog over de dynamiseering der rechtsbegrippen is minder geslaagd. In plaats van een algemeene theorie, krijgen we een toepassing der leer op twee gevallen, welke als voorbeelden worden aangehaald : de personen en de goederen (Sache). De persoon (bl. 42) wordt, met Spengler (15) en Zitelmann (16), opgevat als een éénheid van kracht en wil ; deze bepaling brengt gelijkstelling mede van den natuurlijke persoon en den rechtspersoon. De goederen worden eveneens funktionneel omschreven : alles wat van den persoon verschillend is en tot het menscheeljk gebruik dient. Moeilijkheden, die bij ons oprijzen, ten aanzien b.v. van geestelijke goederen, of elektrischen stroom, zijn door deze omschrijving geweerd ; anderzijds, omvat ze alle rechten die voorwerp van aanwerving en rechtelijk verkeer zijn (bl. 48), alsmede handelingen, arbeidspraestaties, onpersoonlijke krachtbronnen in de mate dat ze menscheeljk bruikbaar zijn (bl. 49), en zelfs, gebeurlijk, onthoudingen (bl. 48). Het vroegere recht van dingen (Körper) verrijkt zich met een recht van functies en energieën : het voldoet aan al de eischen

van onze kultuur (bl. 50), — alleszins blijkbaar.

Dit goederenbegrip verruimt eveneens het kader van het eigendomsrecht (bl. 51), voorgesteld als iedere materiele berechtiging tot een goed. De voordeelen, n.l. wat betreft den uitleg van de onderneming als afzonderlijk objekt van het rechtsverkeer, en de petitorische bescherming tegenover onberechtigde derden, liggen voor de hand.

Optimistische verwachtingen hecht Swoboda aan zijn leer. De regulatieve beginselen schijnen hem aangewezen (bl. 58) voor het vervullen van drie gewichtige functies : ze zullen den wetgever leiden bij de rechtsvorming, den practicus bij den uitleg, en, als rechtsbron, zijn ze bestemd om de leemten der wetgeving aan te vullen. Nu is ook de mogelijkheid gegeven van een harmonische ontwikkeling van recht en rechtspleging, terwijl rechtszekerheid en rechts-éénheid worden versterkt.

Mijn bestek laat een grondige kritiek van de aangehaalde theorie niet toe. Daar waar ze neerkomt op een aankleven aan vaste beginselen, zal bijval niet uitblijven. Het blijkt echter onvoldoende de dynamisatie van het recht te leggen in de bewoording van de rechtsformule, of zelfs in het rechtsbegrip. Door het ding te vervangen door zijn functie bekomt men zeker meer zwier, gemak en losheid, zooals blijkt uit enkele bepalingen van het Oostenrijksche burgerlijke wetboek (§ 26, § 285). Doch de verbetering is slechts tijdelijk : want de functie verslijt ook, en daarenboven blijft de funktionneele rechtsformule, reeds op grond van de eenmaligheid van iederen voorrechtelijke toestand, zuiver statisch. Er ligt een feitelijke en logische tegenspraak tusschen den rechtsregel en zijn vermeende toepassing : deze kan, naar mij dunkt, alleen opgeheven worden door een dynamische opvatting van het «gebruik» : de rechtsregel fungeert als model, waarnaar de uitlegger zich heeft te richten, met

De Burgerlijke Aansprakelijkheid in het Internationaal Privaat-recht.

De intensifieering der privaatrechterlijke verhoudingen roept een immer stijgend aantal moeilijkheden in het leven voor dewelke een oplossing niet steeds onmiddellijk voor de hand ligt.

Deze moeilijkheden zouden kunnen uitgeschakeld of minstens zeer sterk verminderd worden door een algemeen doorgevoerde unificatie, doch, in de huidige tijdsomstandigheden schijnt deze voor veelrele gebied nog in ongenaakbare verten te liggen.

Wat echter niet uit het oog mag verloren worden, is het feit dat de ontwikkeling van het internationaal privaatrecht de wording eener latere unificatie in de hand werkt. Inderdaad, de niet te herleiden tegenstellingen in de wetgevingen die een huidige unificatie verhinderen zouden, zullen geleidelijk omvormd worden door een wederzijdsche wisselwerking in den schoot van het internationaal privaatrecht ; en daar dikwerf de algemeene rechtsprincipes de eenige gemeene basis der internationaal privaatrechtelijke stellingen zijn, leidt practisch het opstellen der rechtsregelen die er uit afgeleid worden, tot eene eenheid in opvattingen die het substraat vormen der weldra cultureel noodzakelijke unificatie. Unificatie veronderstelt natuurlijk een bestaande verscheidenheid, en tusschen de verschillende wetgevingen spruit deze laatste niet zoozeer voort

inachtneming van een breed opgevatte relativiteit, en zelfs, waar het past, van een zekere vrijheid, binnen de orde van geleidelijk strikter bindende rechtssystemen, waarvan het laatste met de openbare orde overeenkomt. Als ik Zaitzeff (16) wel begrijp, moet zulk een opvatting reeds het Russische strafrecht beheerschen.

Voeg ik er nog terloops bij dat rechtszekerheid en rechtéénheid utopische doeleinden zijn : ik meen elders (17) te hebben bewezen dat toevalligheid en pluralisme schering en inslag zijn in het evolutieproces van het recht, dat er waarschijnlijk nooit aan zal ontsnappen (18).

Prof. J. P. HAESAERT.
(Universiteit Gent).

1. Analyse du cas juridique. (Rev. Int. Théorie du droit, 1933).
2. Oester. Richterzeit., März 1933, nr 3, bl. 56 volg. ; zie ook : Neugestaltung der Grundbegriffe unseres Bürgerlichen Rechts, 1929.
3. der Traum des positiven Rechts (Arch. Ziv. Prax., XV, 1931, bl. 81).
4. La société des Nations au point de vue de la philosophie du droit international (Acad. Dr. Int., Rec. des Cours, 1932).
5. L'unification internationale du droit privé, 1927, bl. 119 volg..
6. Zustand und Fortschritte der Rechtsangiehung in Amerika und Europa (Arch. & Rechts- und Wirtschaftsprüf., XXV Bd, 3 H, April 1932, bl. 351-361).
7. Untergang des Abendlandes, 2 Bd, bl. 69 volg..
8. Kritik der reinen Vernunft ; Rechtslehre.
9. Zie E. Swoboda : Franz von Zeiller, 1931.
10. Grundlegung zur Rechtsphilosophie, 1925, bl. 3.
11. Wirklichkeit des Rechts, bl. 31.
12. Zie b.v. Duguit, Capitant, Charmont ; verder Radbruch, Darmstaedter.
13. Abneigung gegen die Turisten, 1925.
14. Swoboda : Demokratie und Richter, 1930.
15. Op cit., bl. 78.
16. Strafrechtswesen im Sowjetstaate (Zeitschr. & die Ges. Strafrechtswes., 1930).
17. Contingences et régularités du droit positif, 1933.
18. Radbruch : Rechtsphilosophie, 3e A., 1932.

uit afwijkende grondopvattingen dan wel uit het nastreven van politieke, economische of sociale doeleinden. De positieve wet is dus dikwerf een belemmering voor de unificatie omdat men er niet gewillig afstand van doet. Daarentegen in het internationaal privaatrecht bestaat er dikwerf niets, dus zeker geen verscheidenheid ; de vooropgestelde regelen moeten dus afgeleid worden uit de algemeene rechtsprincipes, die naarmate ze de waarheid en gerechtigheid benaderen een ruimer geldigheidsgebied vinden zullen. Het formuleeren der principes zal bijgevolg een nationale differentieering voorkomen. Wanneer nu de wetgever naderhand toch positieve rechtsregelen wil uitvaardigen zal dit gebeuren met in achtneming van het reeds bestaande of zal hij eenvoudig deze bestaande stelreges bekrachtigen.

De uitbouw van het internationaal privaatrecht is dus de eerste stap naar de unificatie.

Een kenschetsende toepassing dezer gedachten vinden we in de internationale privaatrechtelijke stellingen nopens de wettelijke verantwoordelijkheid en bijzonder de burgerlijke aansprakelijkheid die er uit volgt.

Het vraagstuk te weten volgens welke wet de verplichting tot schadevergoeding, die voortspuit uit een ongeoorloofde schadeberokkening, moet geregeld worden werd vroeger in verschillende zin opgelost ; nu echter kan men

zeggen dat er op dit punt eenheid in opvattingen bestaat en dat het algemeen aangenomen is dat de wetgever van het gebied op hetwelk de schadeberokkende gedraging zich voorgedaan heeft, bevoegd is om de draagkracht dezer verplichting vast te stellen. Hiermede is dus het principe der verplichting vastgelegd; men kan echter bezwaarlijk verder gaan daar de raming der schadevergoeding in vele gevallen een daadzakelijke aangelegenheid is.

De verrechtvaardiging der keuze van den territoriaal wetgever, benevens algemeene beschouwingen die we hier niet herhalen, rust op de volgende gronden: het geldt hier een wettelijke verplichting; nu, op een bepaald gebied heeft alleen de eigen wet kracht; dus is deze wet alleen bevoegd om de gerechtelijke afdwingbaarheid voor te schrijven (cf. Asser en Rivier in Clunet 1900, blz. 720). Hiermee is niet gezegd dat het principe uitsluitelijke bevoegdheid van den territoriaal wetgever absoluut is: het is inderdaad een der grondstellingen van het internationaal privaatrecht dat de nationale wetgeving overal de rechten aan den persoon der staatsonderhoorigen verbonden, beheerscht en regelt in zooverre ze niet strijdig zijn met de internationale publieke orde van het land waar de vordering ingeleid wordt. Om deze reden wordt dan ook aangenomen dat, in geval de territoriale wetgeving de verplichting tot herstel der schade niet voorziet, men nochtans ingevolge de bepalingen van den nationalen wetgever deze verplichting zou mogen opleggen (Poulet Droit. int. privé belge, uitg. 1928, bl. 398). Wanneer de twee partijen van dezelfde nationaliteit zijn, mag evenzeer de nationale wet ingeroepen worden. (Weiss, Traité de Dr. Intern. privé. IV. blz. 417).

Hoewel de stelregel der toepasselijkheid van de nationale wet slechts als ondergeschikt voorkomt, toch moet men hem in nauw verband stellen met het principe der bevoegdheid van de territoriale wet om zooveel mogelijk ontduiking en ongerechtigheid te voorkomen. Wanneer de territoriale wet het gepleegde feit niet als een delict zou aanschouwen, en de nationale wet wel, dan mag b.v. een Belg voor eene in den vreemde berokkende schade tegen een anderen landgenoot, hier te lande, een vordering in schadevergoeding inleiden. (Laurent. Droit civil international VIII 30). Dezelfde oplossing geldt in de tegenovergestelde opvatting, namelijk in geval de nationale wetgeving het feit niet als delict zou bestempelen dan wanneer de territoriale wet er wel een delict zou in zien (Laurent, ib.). Doch deze vordering is niet mogelijk voor den staatsonderhoorige der territoriale wet; aldus mogen vreemdelingen voor een in hun land bedreven doch niet als delict omschreven feit tegen elkaar geen vordering inleiden in een ander land, waar dit

feit wel als delict zou omschreven zijn. In dit geval bevestigen zich de nationale en de territoriale wet wederzijds; eenheid die vereischte tot verplichting was volgens de Engelsche en Noord-Amerikaansche praktijk (Bar. Internationales Privatrecht in Hollzendroff 11,251).

Doch de vordering is ontvankelijk wanneer ze ingespannen wordt in het land waar de schadelijke daad gepleegd wordt en als delict volgens de territoriale wet tot vergoeding verplicht, zelfs wanneer de nationale wet niet een verplichting voorziet.

Het is de eenvoudige toepassing van het principe der toepasselijkheid der territoriale wet (Clunet 1900 blz. 720).

Asser en Rivier hielden voor (Clunet 1900. 721) dat deze vordering niet ontvankelijk zou zijn voor den nationalen rechter. Die oplossing is in tegenspraak met deze verstrekt door Laurent en doet afbreuk aan het algemeen aangenomen principe van de toepasselijkheid der territoriale wet (cf. Diena, in Recueil des cours de l'Académie de dr. int., 17 blz. 335).

Indien de partijen niet eenzelde nationaliteit hebben, moet de toepasselijkheid der territoriale wet nog verscherpt en in ondergeschikte orde de nationale wet van den dader ingeroepen worden.

Wat nu de uitgestrektheid der vergoeding betreft, dit moet geregeld worden door de territoriale wet en is bovendien over het algemeen een daadzakelijke kwestie. Hier doet zich de hinder eener voorafbestaande positieve wetgeving voor door de bepaling van art. 12 der inleidingswet op het Duitsch B. W. dat luidt: Aus einer im Auslande begangenen unerlaubten Handlung können gegegen einen Deutschen nicht weitergehende Ansprüche geltend gemacht werden, als nach den deutschen Gesetzen begründet ist.

De omvang der aansprakelijkheid moet dus geregeld worden volgens Duitsch recht. Deze uitzonderlijke bepaling houdt geen rekening met toestanden voor welker beoordeling de territoriale wetgever soms best bevoegd is. En zelfs in zake waardeering der bekwaamheid, uitvaardiging van vermoedens van aansprakelijkheid werd er beweerd dat het aan den territoriaal wetgever zou hooren schikkingen hieromtrent te treffen (von Bar. op. cit., blz. 251) doch deze opvatting wordt niet algemeen bijgetreden (cf. Poulet, op. cit., blz. 399). Uit dit alles blijkt duidelijk dat het principe van de toepasselijkheid der territoriale wet de meeste voordeelen biedt; het werd trouwens overgenomen in het ontwerp van de Bustarnante (Projecto de Codigo de derecho int. priv. 1925, art. 164) waarvan de omvorming tot wet een breed opgevatte unificatie zou beteekenen, en die voorwaar groot praktisch nut zou leveren.

R. v. LENNEP.

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9e KAMER — 14 JUNI 1933.

Voorzitter: M. de Lichtervelde.
Raadsheeren: MM. Dujardin en Boucquoy.
Adv. Gen.: M. Wouters.
Pl.: Mters Matthys en Van der Donckt.

KORTGEDING. — ONDERHOUDSGELD. — VOORLOOPIG KARAKTER.

Een bevelschrift van den voorzitter der rechtbank van eersten aanleg zetelende in kortgeding, dat aan een der beide echtgenooten de betaling van een onderhoudsgeld aan den anderen echtgenoot oplegt, heeft een voorloopig karakter en is enkel van kracht tot op het oogenblik dat er een definitieve uitspraak nopens dit onderhoudsgeld door de bevoegde rechtbank kan geveld worden. Het niet betalen van het onderhoudsgeld na dit tijdstip is niet strafbaar ingevolge art. 2 der wet van 14 Januari 1928.

Op. Min. en J. Casteleyn t/ H. Sturlen.

Aangezien de betichting is gesteund op het bestaan eener veroordeeling uitgesproken op 6 December 1929 door den heer Voorzitter der Rechtbank van eersten aanleg van Antwerpen, zetelende in kortgeding; dat deze, ingevolge rekwet, ingediend door de burgerlijke partij, betichte voorloopig heeft verwezen aan deze laatste wekelijks 300 fr. te betalen voor onderhoudskosten, in afwachting «dat de bevoegde rechtbank ten gronde zou beslissen», het rekwet verder melding bevattende dat verzoekster een geding in scheiding van lijf en goederen tegen haren echtgenoot wilde inleiden, en reeds bij verzoogschrift, gericht tot den Voorzitter der Rechtbank op 29 November 1929, die procedure had aangevangen;

Aangezien zoowel de bewoordingen zelf van het bevel van kortgeding als de wetsvoorschriften, die betrekkelijk eischen van zulken aard de gerechtsbevoegdheid regelen, wel bijbrengen dat de aldus tusschengekomene uitspraak geenszins duurzame regeling van een pensioenrecht bevat, maar dat zij alleen het karakter heeft eener beslissing van tusschen-

tijdige kracht (art. 268 van het B.W. en art. 878 van het wetboek van burgerlijke rechtspleging), enkel geldig zolang belanghebbende niet kan aanzien worden als hebbende den tijd gehad de gewone rechtbank over hare vraag naar voorraad te doen uitspreken (zie P. B. V° «Séparation de corps et divorce» en V° «référé matière civile» Nrs 447, 448 en 449);

Aangezien de burgerlijke partij niet beweren kan hare actie in scheiding van lijf en goederen sedert December 1929 niet te hebben kunnen voortzetten en, hetzij ter gelegenheid dier actie hetzij bij afzonderlijke dading, haar vraag tot onderhoudspensioen voor de bevoegde rechtbank te herhalen; dat zooveel te min kan worden uitgelegd dat zij verwaarloosd heeft zulks te doen, dat zij, sedert, tegen eene vraag van echtscheiding zich heeft verweerd (dagvaarding van 30 Juni 1930) en herhaaldelijk is verschenen daar waar op duurzame wijze nopens haar recht op voorraad kon worden beslist;

Aangezien uit die beschouwingen volgt dat het vervolg tegen betichte gericht zoowel als de besluiten der burgerlijke partij die zich bij dit vervolg heeft aangesloten, ongegrond zijn, dat immers het bevel van kortgeding van 6 December 1929 — naar hetwelk betichte zich overigens heeft gedragen tot October 1930 — allerminstens had opgehouden van kracht te zijn den 30 Juni 1930, zoodat, om de schikkingen ervan niet te hebben nageleefd tusschen 1 October 1930 en 1 Juni 1931, betichte niet strafbaar is, op voet van artikel 2 der wet van 14 Januari 1928;

Om deze redenen:

Het Hof, alle tegenstrijdige besluiten verwerpende, doet het eerste vonnis te niet, en, opnieuw uitsprekende, zegt dat de feiten, betichte ten laste gelegd niet bewezen zijn en verzendt hem kosteloos van het vervolg; verklaart de burgerlijke partij in hare besluiten ongegrond en ze afwijzende van haren eisch veroordeelt ze tot de kosten van eersten aanleg en tot deze van beroep, beloopende in 't geheel 104 frank.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

23 MAART 1933

Voorzitter: M. de Keukelaere.

BURGERLIJK RECHT. — UITSTEL VAN BETALING. — ARTIKEL 1244 B.W. — HUURPRIJS. — REDENEN. — VERBETERINGEN DOOR DEN HUURDER AAN HET VERHUURDE AANGEBRACHT. — VERHINDERDE UITBATING. — WAARBORGEN VAN DE SCHULD. — ECONOMISCHE CRISIS. — PANDBESLAG. — VAN WAARDE VERKLARING MET VERDAGING DER UITVOERBAARHEID.

Ingevolge artikel 1244 van het burgerlijk wetboek mag de rechter uitstel van betaling verleen ook voor betaling van huurprijzen.

Als gronden voor dit uitstel kunnen aangenomen worden, de verbeteringen door den huurder aan het verhuurde goed aangebracht, de hinderpaalen voor een goede uitbating, de waarborgen die de eigenaar behoudt voor de uiteindelijke betaling, de economische crisis.

Een pandbeslag kan van waarde verklaard worden terwijl de uitvoerbaarheid ervan verdaagd wordt overeenkomstig het verleende uitstel van betaling.

Aangezien bij mondelinge overeenkomst in dato 1 April 1932, eischer aan verweerder in pacht gegeven heeft voor negen jaren, mits 18.000 frank voor het eerste jaar en 20.000 frank voor de volgende jaren, een handelshuis gelegen te Blankenberge, Casinostraat, 3, ingang nemende 1 April 1932;

Aangezien gezegde pacht betaalbaar is op voorhand op 1 April, 1 Juli, 1 October en 1 Januari en dat de pachters in gebrek gebleven zijnde, den termijn vervallen den 1 October 1932 hetzij 5000 frank te betalen eischer den 28 October en 3 November is overgegaan tot de inpandbeslagneming der meubelen dienende tot de stoffering en uitbating van het handelshuis;

Aangezien luidens de mondelinge overeenkomst gesloten tusschen partijen, het nalaten van betaling op vervaldag aanleiding geeft tot verbreking van de pacht acht dagen na vervaldag;

Aangezien voor zooveel noodig hier dient opgemerkt dat deze bepaling voor niet bestaande gehouden wordt ingevolge de wet van 30 Mei 1931 (art. 1762bis B.W.);

Dat nochtans gezien de nalatigheid in het volbrengen van zijn verplichtingen, het met reden is dat eischer beslag heeft gelegd op het mobilair van het huis en de pachtbreuk vordert met betaling van de achterstallige pacht;

Maar dat het ten andere spruit uit de verhandelingen tusschen partijen, dat verweerder aan het goed groote onkosten heeft gedaan sedert het intreden van de pacht, derwijze dat indien pachtbreuk werd toegestaan de eigenaar van deze verbeteringen alleen zou genieten en het hem mogelijk zijn zou zijn eigendom voort te verhuuren aan derden mits groter pachtprijs, hetgeen nadeel zou berokkenen aan verweerder en aan eischer eene onverschuldigde verrijking zou verschaffen; dat er ook niet geloofend is dat er belangrijke werken uitgevoerd werden in de onmiddellijke nabijheid van het verhuurde goed, hetgeen toch wel in eene zekere mate de uitbating verinderd heeft; daarbij dient gezegd dat de schuldvordering van eischer niet het minste gevaar loopt daar ze gewaarborgd is door een aanzienlijk mobilair van groote waarde, en eindelijk dat de economische crisis die vooral heerscht in de badplaatsen nog dient in acht genomen te worden om te beslissen dat eene stipte nakoming van de pachtvoorwaarden niet kan toegepast worden en er in het belang van beide partijen aan verweerder bij toepassing van artikel 1244 B.W. een termijn dient verleend te worden om hem toe te laten de tot heden verschuldigde som te betalen;

Dat voor het overige de pachtovereenkomst blijft bestaan en moet nageleefd worden, dat de inbeslagneming die regelmatig is in den vorm en juist ten gronde dient behouden te worden, maar alleenlijk uitvoerbaar zal zijn in geval verweerder in gebreke blijft de verplichtingen hierna bepaald te volbrengen en namelijk de verschuldigde sommen te betalen op vervaldag of ten laatste des middags van den achtsten dag na vervaldag; dat dit laatste geval, indien het zich voordoet pachtbreuk medebrengt;

Om deze redenen:

De Rechtbank, gehoord den heer Faveau, substituit-Procureur des Konings in zijn eensluidend advies, alle andere besluiten verwerpende als ongegrond, zegt voor recht dat: 1. de pacht aangegaan tusschen partijen voorloopig zijn uitwissel zal hebben; 2. dat de achterstallige sommen tusschen partijen te betalen en begripende

a) de vervallen pacht;

b) de som van 1967,20 frank, zijnde het saldo van eene jaarlijksche storting van 3967,20 frank die moest plaats grijpen den 1 Oogst 1932 voor werken ten bedrage van 19.836 fr. uitgevoerd door eischer aan het verhuurde

c) al de onkosten van het tegenwoordig geding daarin begrepen de kosten van inbeslagneming enz. zullen vereffend worden mits afkortingen van 1000 frank te bepalen den 20n van iedere maand en voor de eerste maal den 20n April;

3. zegt het pandbeslag regelmatig in vorm en inhoud;

4. zegt dat ingeval verweerder in gebrek is van de pachttermijnen, zoowel als de maandelijksche afkortingen van 1000 frank te betalen, den middag van den achtsten dag volgende op den vervaldag het pandbeslag ongezet in uitvoeringsbeslag en tot alsdan opgeschorst, zijn uitwissel zal hebben;

Diensvolgens en voor dit geval, zegt dat alle de nog verschuldigde sommen onmiddellijk eischbaar zullen zijn en om er de betaling van te bekomen beveelt dat er zal overgegaan worden tot de openbare verkoop van de inbeslagnomen voorwerpen en dat de verkoopprijs zal betaald worden aan de verzoeker tot beloop van zijne schuldvordering in principaal, intresten en kosten en beveelt dat deze verkoop zal geschieden ter plaats alwaar dezelfde zich bevinden en op een anderen dag dan Zon- of marktdag;

Zegt dat voor dit geval het mondeling huurkontraat verbroken is in het voordeel van eischer en verplicht gedaagde het in huur genomen huis ter vrije beschikking van eischer te stellen binnen de 24 uren van de uitvoering van dit vonnis zooniet machtigt eischer om verweerders er buiten te zetten met al degene die er zich zouden bevinden en hunne niet aangeslagene goederen en voorwerpen;

Verwijst gedaagde tot alle kosten,

Vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande alle verhaal en zonder borg.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE ANTWERPEN

5e KAMER — 13 MEI 1932.

Voorzitter: M. Anthonis.
Op. Min.: M. Meir.
Pl.: Mters L. Van den Broeck en Van den herwege.

VERBINTENISSEN. — HUUROVEREENKOMST. — VREEMDE MUNT.

Wanneer partijen in een huurcontract den huurprijs bepaalden in Belgische franken, doch overeenkwamen dat, in geval de waarde van den frank zou stijgen tegenover de waarden van den pondsterling op het oogenblik der muntstabilisatie, de huishuur in evenredigheid zou gewijzigd worden, is het pond enkel een maatstaf waarvan men zich zou moeten bedienen bij een eventuele waardeverandering van den frank. Een waardevermindering van het pond, niet begeleid door een waardevermindering van den frank, heeft geen invloed op den huurprijs.

De Meyer t/ Broes.

Aangezien aanleggers aan de Rechtbank vragen te beslissen dat zij gerechtigd zijn hunne huishuur van 3000 fr. sedert October 1931, maandelijks te verminderen in de mate dat het Pond Sterling zou gedaald en de Belgische frank zou gestegen zijn, dat bijgevolg verweerderster zou veroordeeld worden tot de terugbetaling der te veel betaalde bedragen;

Aangezien volgens huurceel, geregistreerd, aanleggers van verweerderster in huur namen een handelshuis gestaan en gelegen te Antwerpen, Van Wezenbeeckstraat, 73, aan den maandelijkschen prijs van 3000 fr; dat in art. 2 van dit huurceel werd bedongen: «de prijs van 3000 fr. is bepaald op de huidige waarde van den frank, t.w. een Engelsch Pond gelijk aan 175 fr.; in geval van stijging van den frank, zal de huishuur in evenredigheid veranderd worden»;

Aangezien aanleggers gelden doen dat het inlassen dezer bepaling voor doel had den huurprijs in Engelse munt te berekenen, maar te betalen met eene evenredige hoeveelheid Belgische franken, vermits door gemeld huurceel den huurprijs af te meten was tegen eene bepaalde waardeverhouding tusschen de Engelse en Belgische Munt;

Aangezien dit stelsel niet kan aangenomen worden en in tegenstrijdigheid is, zoowel met den geest als met de bewoording van het huurcontract;

Aangezien partijen eene verbintenis aangingen waarbij de betalingen in de nationale munt waren voorgeschreven, nadat die nationale munt gedurende verschillende jaren het voorwerp was geweest van aanhoudende waardeverminderingen, die als onmiddellijk gevolg hadden den economischen toestand te beïnvloeden met de kost van al de levensnoodwendigheden te doen stijgen; dat na een eerste mislukte poging tot stabilisatie, er eindelijk in 1926 zekere maatregelen werden getroffen waarbij de Belgische frank werd gestabiliseerd bij definitieve en wettelijke waardevermindering en gelijk gesteld aan een zeker gewicht goud, onafhankelijk van alle andere munten, maar in feite het 175ste deel van het Engelse gouden Pond Sterling vertegenwoordigende;

Aangezien sedert 1926 gezegde stabilisatie voor uitwerking had den Belgische frank van alle verdere ongestadigheid te vrijwaren ; dat daarom ook partijen, wanneer ze in 1930 contracteerden den huurprijs vaststelden in Belgische franks ter waarde en op basis aangenomen door de stabilisatie, hetzij in feite : 175 fr. voor een Pond Sterling ;

Aangezien zoodoende partijen geenszins hebben bedongen dat den huurprijs in Engelse munt was vastgesteld, maar integendeel den huurprijs in Belgische gestabiliseerde franks hebben voorgeschreven, zooals overigens het contract het duidelijk zegt in art. 2 : « de huur is bepaald op 3000 fr. per maand » en « deze prijs van 3000 fr. is bepaald op de huidige waarde van den frank » ;

Aangezien deze beschouwingen reeds doen uitschijnen dat de bewering van aanleggers als zou de huurprijs maandelijks moeten worden afgemeten tegen de waardeverhouding tusschen de Engelse en Belgische munt onjuist is, vernits de eenige maatstaf door partijen aangenomen om de huur gebeurlijk te doen herzien, niet anders is als de waarde van den frank zelve ;

Aangezien het contract in onbetwisbare bewoordingen zulks bevestigt : « in geval van stijging van den frank zal de huishuur in evenredigheid veranderd worden » ; wíden partijen hierdoor beduiden dat in geval van daling van het vergelijkingspunt, van het Pond Sterling de huur ook zou herzien worden, omdat met die daling noodzakelijkerwijze de stijging van den frank moest gepaard gaan ? Voorzeker niet en wel om reden dat partijen de gebeurlijke daling van het Pond Sterling niet hebben voorzien, het niet voorzien konden daar het als een onveranderlijk vergelijkingspunt was aangenomen en eindelijk de daling van het Pond Sterling-papier van geen invloed zijn kon op de uitvoering van hun contract ;

Aangezien partijen zeker niet hebben voorzien dat eene munt die wettig beheerd was door de « gold exchange standard » zou in waarde verminderen ; te midden van zoovele benarde economische toestanden en zoovele verschillende nationale munten die tengevolge van den wereldoorlog hunne waarde zagen vallen, te niet gaan of verminderen, kwam Engeland in April 1925 terug tot de « Gold Exchange standard act » van dewelke zij gedurende den oorlog tijdelijk had afgezien ; van dit oogenblik af kon wederom als vroeger elke Pond Sterling bankbrief bij de bank of Engeland uitgewisseld worden tegen een gouden Pond « Sovereign » ; gansch de wereld door werden de handelszaken in Pond Sterling behandeld juist om de gebeurlijke koersverliezen der andere munten te vermijden ; de waarde van het Pond Sterling was wettig gelijk gesteld met het goud en niemand kon toen voorzien dat voor economische redens, welke in het verschiep nog niet eens opdaagden, deze wettige gelijkstelling nogmaals zou verdwijnen ;

Aangezien moest men zelfs aannemen dat zulke gebeurtenis mogelijk te voorzien was, nog zou men moeten beslissen dat partijen ze niet hebben kunnen of willen voorzien, de vergelijking met het Pond Sterling om de waarde van den frank te bepalen bij het sluiten van het contract was overgenomen aan de wettelijke stabilisatie, het was de vergelijking met het Pond Sterling zooals het toen bestond onder het beheer van de « Gold Exchange Standard act », het was een gouden onveranderlijk vergelijkingspunt waar noodzakelijkerwijze partijen hun toevlucht toe namen om zich zelve te vrijwaren tegen de wisselvalligheid van andere munten en vergelijkingspunten ; ze konden hun doel niet bereiken als met de waarde der munt waarin het contract gesloten werd en waarin ze wisselvalligheid voorzagen te bepalen door een standvastig vergelijkingspunt, eene munt die wettig gelijk stond met het goud en aan geene ongestadigheden was blootgesteld ;

Aangezien hieruit volgt dat partijen, eens dat ze het Pond Sterling goud als vergelijkingspunt gekozen hadden, hun contract of hun rechten niet kunnen beïnvloed zien door de scheiding van het Pond Sterling goud en papier, het eerste altijd blijvende bestaan nevens het andere dat zijne waarde gedeeltelijk heeft verloren, alleenlijk door het intrekken der verplichtende uitwisselbaarheid in goud ;

Aangezien eindelijk deze daling van het Pond Sterling papier geene evenredige stijging van den frank heeft teweeg gebracht en zonder werkelijken invloed is op de economische toestand van ons land waar het contract is gesloten en moet uitgevoerd worden ; partijen door een volledige goudstandaard als maatstaf te kiezen hebben de huur onderworpen aan de waarde van den frank der stabilisatie, een zeker gewicht goud tegenwoordigende ; deze waarde kan alleen stijgen hetzij door verbetering van ambtswege waarbij zekere maatregelen door de regering zouden getroffen worden om aan de Belgische munteenheid eene meerderwaarde in goud gewicht toe te kennen, hetzij door eene wereldsche feitelijke verbetering waardoor op de finantieele wereldmarkten aan den gestabiliseerden frank eene grootere aankoop- of ontlastingskracht zou worden toegekend als deze der stabilisatie ;

Aangezien geene dezer gebeurtenissen zich heeft voorgedaan, de frank zoowel in het land

als in het buitenland heeft de waarde behouden welke hem in 1926 is toegekend geworden ;

Om deze redenen :

De rechtbank, alle andere besluiten verwerpende ;

Gehoord den heer Melr, substituut-procureur des Konings in zijn eensluidend advies in openbare zitting gegeven,

Wijst aanleggers af van hunnen eisch als ongegrond ;

Veroordeelt ze tot de kosten van het geding.

POLITIËRECHTBANK TE VILVOORDE

9 JUNI 1933.

Politie-rechter : M. Vliebergh.
Pleiters : Mers Olbrechts en Cérckel.

BEVOEGDHEID. — OVERTREDING OP HET VERKEER DIE VERWONDINGEN HEEFT VER-
OORZAAKT. — BEVOEGDHEID VAN DEN POLI-
TIËRECHTER.

De politierechter is bevoegd om te oordeelen over een daad van overtreding van de reglementen op het verkeer, zelfs indien deze daad tegelijkertijd een wanbedrijf daartelt.

J. De Laet t/ J. Willems.

Feiten :

Door geregistreerd exploit van deurwaarder Jozef Caals te Antwerpen in dato zeven en twintigsten April 1900 drij en derig, heeft aanlegger den verweerder rechtstreeks doen dagen voor de Politie-rechtbank des kantons Vilvoorden, zetelende in zijn gewone zittingszaal, Bolwerkstraat, 25, op Vrijdag twaalfden Mei 1933, te negen ure voormiddag, om :

Aangezien in dato 28 Juli 1932, rond 18 ure, aanlegger zich langsheen de baan van Brussel naar Mechelen per rijwiel in de richting van Mechelen begaf ; dat hij gebruik maakte van den veloweg ; dat bij het inkomen van het dorp te Sempst de veloweg van links naar rechts verlegd is met eene tusschenruimte van ongeveer vijftig meter, zoodat aanlegger noodzaak was den steenweg, welke aldaar eene breedte heeft van tien meter, schuins over te steken ; dat aanlegger die normale beweging met de vereischte voorzichtigheid voltrok en op zulke wijze dat de autogeleiders, welke uit de richting van Brussel kwamen, hem reeds op grooten afstand konden bemerken ; dat aanlegger, op het oogenblik dat hij reeds de baan was overgestoken, door het autovoertuig van verweerder langs achter werd aangereiden en medegesleurd op een tamelijk grooten afstand, met het gevolg dat hij deerlijk gekwetst werd, zijne kleederen gescheurd en zijn fiets beschadigd ;

Aangezien rechtstreeks gedaagde, gebruik makende van den openbaren weg, dit niet deed met aandacht en voorzichtigheid ; dat hij zijne snelheid niet zoodanig regelde dat zij niet gevaarlijk was voor het publiek noch hinderend voor het verkeer ; dat hij, geleider zijnde van een voertuig, niet meester bleef van zijne snelheid en deze niet regelde derwijze voor zich eene vrije ruimte te laten ten einde zijn voertuig stil te houden bij het voorkomen van eene hindernis ; dat hij aldus in overtreding kwam met de bepalingen van artikels 1 en 3 van het Koninklijk Besluit van 26 Oogst 1925, houdende algemeene verordening op de politie van het vervoer en het verkeer ;

Aangezien door zijne handelwijze, rechtstreeks gedaagde aan aanlegger eene schade berokkende welke op dit oogenblik voorloopig kan vastgesteld worden op tien duizend frank, namelijk voor totale werkonbekwaamheid van 1 Oogst 1932 tot 29 Januari 1933, voor gedeeltelijke blijvende werkonbekwaamheid, geschat op 40 %, voor pijn en smarten, voor onkosten van dokter, beschadiging van zijn fiets en kleederen, waarover in den loop van het geding verrechtvaardiging zal worden gegeven ;

Daarom :

Rechtstreeks gedaagde zich te hooren veroordeelen, nadat het Openbaar Ministerie de toepassing der wet zal hebben gevraagd, en de Rechtbank op dien eisch zal beslist hebben, tot het betalen aan rechtstreeks dagende partij eener som van tien duizend frank, ten titel van voorraad op schadevergoeding.

Daarenboven eenen geneesheer deskundige te hooren aanduiden, welke door de rechtbank zal gelast worden het slachtoffer te onderzoeken en in een beredeneerd en geschreven verslag den graad der blijvende werkonbekwaamheid van het slachtoffer zal bepalen om, na de nederlegging van dit verslag, te besluiten zooals het behooren zal.

Rechtstreeks gedaagde zich te hooren veroordeelen tot de kosten van het geding en hooren verklaren dat het vonnis, voor wat de schadevergoeding aangaat, zal uitvoerbaar zijn niettegenstaande verzet of beroep en zonder borg.

Vraag gesteund op de hierboven aangehaalde redenen en alle middelen te doen gelden in den loop van het geding.

De Rechtbank :

Gezien de rechtstreeksche dagvaardiging, insgelijks beteekend aan het Openbaar Minis-

terie volgens geregistreerd exploit van deurwaarder Courtois van Vilvoorde in dato vierden Mei 1900 drij en dertig ;

Gehoord : de getuigen in hunne verklaringen ; het Openbaar Ministerie in zijn korten inhoud en zijne beslitselen ; Meesters Olbrechts en Cérckel voor de rechtstreeks dagende partij en rechtstreeks gedaagde partij, in hunne middelen en besluiten ;

Aangezien de dagende partij vraagt dat de gedaagde partij zou veroordeeld worden voor overtredingen voorzien door art. 1 en 3 van het Koninklijk Besluit van 26 Oogst 1925, en desgevolg haar zou worden toegewezen de schadevergoeding, die het rechtstreeks gevolg is van de kwetsuren opgelopen bij deze overtredingen ;

Aangezien de gedaagde partij, in limine litis, opwerpt dat de Politie-rechter niet kan bevoegd zijn, daar het bewezen is door de beweringen in de dagvaarding opgeschreven dat de dagende partij, zware kwetsuren heeft opgelopen en dus de feiten een wanbedrijf zouden daartstellen, waarover enkel de Boestrafelijke Rechtbank bevoegd is om uitspraak te doen.

Over de bevoegdheid :

Aangezien het geding, volgens dagende partij, steunt op de overtredingen van art. 1 en 3 van het Koninklijk Besluit van 26 Oogst 1925 waarmede wordt bedoeld dat gedaagde, gebruik makende van den openbaren weg dit niet deed met aandacht en voorzichtigheid, alsook de snelheid van zijn voertuig niet heeft geregeld, derwijze dat hij kon stilsthouden in tegenwoordigheid van een hinderpaal ;

Aangezien de overtredingen voorzien door het Koninklijk Besluit van 26 Oogst 1925 aan de bevoegdheid der Politie-rechters worden overgedragen door art. 2 van de wet van 1 Oogst 1899 gewijzigd door de wet van 1 Oogst 1924 ;

Dat, weliswaar, indien door het onderzoek wordt uitgewezen, dat dezelfde feiten, een wanbedrijf daartstellen, de politierechter volgens art. 160 van het Wetboek van strafvordering, de zaak naar de Procureur des Konings moet verzenden ;

Dat nochtans dit artikel enkel van toepassing kan zijn, indien geene bijzondere wet, de bevoegdheid van de Politie-rechtbank voorschrijft ;

Aangezien nog dient aangesipt dat indien alle overtredingen van het verkeersreglement aan het oordeel van den Politie-rechter onderworpen — art. 2 wet van 1 Oogst 1899 — dit nochtans niet uitsluit de tusschenkomst van den Procureur des Konings, die ook zou kunnen vervolgen op grond van art. 418 en volgende van het Strafwetboek, indien de omstandigheden het meebrengen ;

Aangezien daaruit volgt dat de Politie-rechtbank bevoegd is, ratione materiae, om over het geschil uitspraak te doen.

Over den grond :

Aangezien de feiten de volgende zijn :

De wielrijder, dagende partij, reed op het wielrijderspad dat links van de baan ligt — richting Vilvoorde-Mechelen ; dit pad eindigt aan den ingang van het dorp Sempst ; de wielrijders moeten dus daar de straat over steken om, zooals alle gebruikers van voertuigen, den rechterkant van de straat te benutten ; tijdens die beweging is de wielrijder gevat geworden door een auto komende uit de richting Vilvoorden ;

Aangezien over deze feiten geene betwisting is ontstaan tusschen dagende partij en gedaagde, maar dat hunne meeningen uiteenloopen over de omstandigheden van de aanrijding, onder andere : de dagende partij beweert dat ze reeds den rechterkant van den weg had bereikt, hetgeen volgens haar is bewezen door het feit dat het rijwiel zijn linker pedaal afgerukt was en dat een schoen en een bloementuul — behoorende aan dagende partij — in de goot van de straat langs den rechter kant lagen ; waartegenover gedaagde partij doet opmerken dat de dagende partij het oversteken der baan niet met de noodige voorzichtigheid heeft gedaan, daar zij dit deed tusschen twee autos die naar Mechelen reden, en de auto van gedaagde partij — de tweede — heeft willen voorbijsteken ;

Aangezien het verhoor der getuigen de overtuiging gegeven heeft dat het ongeval wel is gebeurd in de omstandigheden hierboven aangegeven, 't is te zeggen, dat de wielrijder het oversteken van den steenweg had voltrokken, toen hij werd gevat langs achter door den auto ; het rijwiel is links gevallen, waardoor de linkerpedaal is gebroken ; de bloementuul viel rechts in de goot, en de wielrijder bleef hangen tusschen het spatbord en den verkoelel van den auto ;

Aangezien de autobestuurder die van Vilvoorden komt en het dorp Sempst nadert, al zijne aandacht moet wijden aan de hinderpalen die zich kunnen voordoen voor zijn voertuig, onder andere moet hij in 't oog houden de auto die voor hem rijdt, alsook den bocht, zich bevindende aan den ingang van het dorp, en die zeer gevaarlijk is ; dat het dus wel mogelijk is, zelf aan een zeer voorzichtig auto-geleider, niet te bemerken dat van den linker kant een wielrijder komt om de straat over te steken ;

Aangezien de wielrijder, integendeel, eene groote onvoorzichtigheid heeft begaan, met de straat over te steken zonder zich te vergewis-

sen of hij dit zonder gevaar kon doen ; dat dient opgemerkt dat dagende partij, die het rijwielpad verliet — en 't is zonder belang te onderzoeken of het rijwielpad daar op zijn eind was of niet — om den anderen kant van de straat te nemen, zich eerst en vooral diende te overtuigen of dit kon gebeuren zonder gevaar ; dat dit zeker niet het geval is geweest en dat men met zekerheid kan zeggen, dat de nabijheid van een auto — er waren er twee zooals gedaagde partij beweert — zich voortspoedende in dezelfde richting als de wielrijder, op zich zelf een voldoende aanwijzing voor gevaar daartelde, om de dagende partij aan te zetten tot voorzichtigheid en tot een oogenblik wachten vooraleer de straat over te steken ;

Aangezien verder niets bewijst dat de gedaagde partij zou gereden hebben met overdreven snelheid of eene andere onvoorzichtigheid zou hebben begaan.

Door deze redenen :

De Rechtbank verklaart zich bevoegd, maar zegt dat de overtredingen voorzien door art. 1 en 3 van het Koninklijk Besluit van 26 Oogst 1925, ten laste van Janssens gelegd, niet bewezen zijn en de vraag tot schadevergoeding ongegrond is.

Veroordeelt de rechtstreeks dagende partij tot de kosten van het geding verveend op drij honderd en vier frank 75 centiem.

Aldus gedaan en uitgesproken in openbare zitting door de Rechtbank van Politie des kantons Vilvoorden op het Vrederecht, alwaar zetelden MM. René Vliebergh, Vrederechter, Voorzitter ; H. De Groote, Ambtenaar van het Openbaar Ministerie en M. Van den Brandt, kommies-griffier.

NOTA : Zie contra : Boetstraff. Rechtbank Brussel, 11 Juli 1932, Rev. Gén. Ass. Resp. 1933, n° 1167 ; Soignies 4 Juli 1931, Rev. Gén. Ass. Resp. 1933 n° 1166.

Vergelijkt de studies in de Revue Gén. Ass. et Resp. verschenen : J. Salmon, Essai de rapel aux principes de l'indivisibilité en matière pénale (1933 N° 1147) ; Jules Bertens, De la compétence du Tribunal de Police pour statuer sur une infraction de roulage liée à un délit de blessures dont il n'est pas saisi. (1933 N° 1146).

WERKRECHTERSRAAD TE ANTWERPEN

KAMER VOOR BEDIENDEN — 26 MEI 1933

Voorzitter : M. Roosens.

Bijzitter : Mter Vlietnick.

Pl. : Mters J. De Preter en Deckers.

WERKNEMER. — WERKTOESTELLEN HEM TOEBEHOORENDE. — SLEET. — POGING TOT ONEERLIJKE MEDEDINGING. — VRIJWILLIGE STAKING. — GEEN REDEN TOT DOORZENDING.

De sleet of de waardevermindering van werktuigen die aan den werknemer toebehooren moet niet door den werkgever gedragen worden. Een vrijwillig gestaakte poging tot oneerlijke mededinging is geen reden tot opzeg.

Reusens t/ Soc. Coopérative «La Commerciale Moderne».

Gezien het tusschenvonnis in dato van 13 Februari 1932 ;

Gezien het verslag van den heer T. Buysse aangesteld als deskundige door gemeld vonnis in dato van 12 October 1932 ;

Gezien de processen verbaal van getuigenverhoor in dato van 21 April en 3 Mei 1933 ;

Aangezien wat den eisch rakende beschadigde toestellen betreft, welke volgens het deskundig verslag van den heer Buysse eene waardevermindering hebben ondergaan van fr. 4417.—, er aan te merken is dat aanlegger zich zijn werktuigen zelf moest aanschaffen ; dat, volgens de gebruiken, de werknemer in staat voor de sleet van het arbeidsgerief dat hem toehoort, hetgeen gelijkvormig is met het grondbeginsel res perit domino ;

Aangezien weliswaar verweerster nut getrokken heeft uit het gebruik, door aanlegger, van gezegde toestellen, maar dat zulks het geval is met alle patroons wier werknemers hun gereedschap medebrengen en in den dienst van den werkgever gebruiken ;

Aangezien eindelijk aanlegger de voorwerpen waarvan sprake ook voor eigen doeleinden heeft gebruikt, zelfs, zooals verder gezegd, in een der vakken welke verweerster zich in de overeenkomst niet had voorbehouden ;

Aangezien in deze omstandigheden de eisch betreffende de waardevermindering van aanleggers toestellen niet gegrond is ;

Aangezien wat den eisch tot schadevergoeding aangaat, er uit het getuigenverhoor van 21 April 1933 gebleken is dat aanlegger eene poging tot oneerlijke mededinging heeft gepleegd, in de zaak Van O... en de genomen photo heeft vernield, verklarende in die omstandigheid het hoofd te hebben verloren ;

Aangezien eene poging tot oneerlijke mededinging niet als zware fout kan beschouwd worden als grond eener onmiddellijke doorzending bijzonderlijk wanneer, zooals hier het geval is, de dader der poging haar doel vrijwil-

lig laat missen — in strafzaken sluit eene vrijwillig gestaakte poging tot misdaad of wanbedrijf, waarvan het doel vrijwillig gemist wordt, de strafbaarheid uit (S.W. art. 51) ;

Aangezien bijgevolg de eisch tot schadevergoeding als gegrond voorkomt :

Om deze redenen :

De Werkrechtersraad, alle andere of tegenstrijdige besluiten verwerpende, veroordeelt verweerster te betalen aan aanlegger ten titel van schadevergoeding de som van 3509 fr., met de gerechtelijke intresten en 1/3 der kosten des gedings ;

Wijst aanlegger af van het overige van zijn eisch en legt hem de 2/3 der kosten ten laste.

Ingezonden Bijdragen

DE PANDGEVING DER NOMINALE ACTIEN

Hoe geeft men nominaal actiën in pand ?

Artikel 1 der wet van 5 Mei 1872 op de panden antwoordt : « Wanneer de pand gesteld is gelijkvormig de wijzen aangenomen in handelszaken voor den verkoop van gelijkaardige voorwerpen. »

En dit antwoord geldt ook in burgerlijke zaken, want het is niets anders dan de inbezittingstelling.

De vraag komt dus hierop neer : Hoe verkoopt men nominaal actiën ?

Het antwoord : artikel 43 der wet op de vennootschappen : « De afstand gebeurt bij eene verklaring van overdracht ingeschreven in het register der nominaal actiën, gedagtekend en geteekend door den afstanddoener en den afstandeling alsook volgens de regels voor overmaking der schuldvorderingen gesteld door artikel 1690 van het burgerlijk wetboek. »

Er zijn dus twee middelen van overdracht : de inschrijving voor overdracht in het sociaal register, de betekening gelijkvormig artikel 1690. (Cass. 3 Dec. 1896 : Pas. 1897. I. 35 ; B. J. 1897, 801 ; 11 Juli 1889 : Pas. 1889. I. 275 ; B. J. 1889, 1148 ; 26 Dec. 1851 : Pas. 1851. I. 324 ; B. J. 1851, 33 ; Brussel 11 Dec. 1889 : Pas. 1890. II. 88 ; B. J. 1890, 985 ; 21 Dec. 1882 : Pas. 1883. II. 243 ; B. J. 1883, 473 ; Luik 18 Dec. 1895 : Pas. 1896. II. 117 ; B. J. 1896, 346).

Nochtans werd anders gevonnisd :

De bepanding van actiën of nominaal aandelen in eene burgerlijke kolenaanschaap wordt verwezenlijkt door de overmaking in de registers der maatschappij en niet bij betekening van den pandschuldeischer aan die instelling. (Cass. 29 Oct. 1886 : Pas. 1886. I. 362 ; Brussel 20 April 1885 : Pas. 1885. II. 200 ; J. T. 1885, 772).

Die beslissing is in tegenstrijd met artikel 43 der wet op de vennootschappen.

Men zal voorzichtig handelen met tevens als de overdracht de afgave te vergen der bewijzen van inschrift.

* * *

Ziehier de formule van dagvaarding om de overmaking van pandstelling te verwezenlijken.

Aangezien mijn aanzoeker in leening heeft gegeven aan den eersten gedaagde eens som van 10.000 fr. op voorwaarde dat hem in pand zouden bezorgd worden vijf nominaal actiën der Brouwerij, naamloze maatschappij, tweede gedaagde ;

Gezien dat, gesommeerd bij exploit van deurwaarder X... de overdracht voor pand der actiën in te schrijven, de tweede gedaagde tot heden heeft nagelaten zulks te doen ;

Gezien dat, om de regelmatigheid van zijnen pand te hebben, de aanzoeker de overdracht voor pand in het register der nominaal actiën moet bekomen ;

Gezien dat, indien de eerste gedaagde geen regelmatige pandstelling bezorgt, hij vervallen dient verklaard van den termijn, in toepassing van artikel 1188 van het Burg. Wetboek ;

Dagen den pandschuldenaar

de Brouwerij

om hem den eersten gedaagde te hooren verwijzen de overdracht van pand van vijf nominaal actiën op zijnen naam bij de naamloze maatschappij Brouwerij te bezorgen ; bij gebrek zulks te doen binnen de acht dagen der betekening van het tusschen te komen vonnis hem van het voordeel van termijn vervallen te hooren verklaren ; bijgevolg hem te hooren verwijzen te betalen de som van in principaal en van in intresten, met de rechterlijke intresten ; haar, de tweede verweerster te hooren verwijzen in haar register der nominaal actiën nevens de vijf actiën, ingeschreven op naam van den eersten verweerder, te vermelden dat zij voor pand overgemaakt zijn aan den aanlegger en de melding te doen tekenen en dagtekenen van de twee verweerders ; bij gebrek zulks te doen binnen de acht dagen van de betekening van het tusschen te komen vonnis, te hooren zeggen dat zij verantwoordelijk zal staan voor het gebrek van overdracht. Kosten ten laste der verweerdens. Elke vraag geschat tegen iederen verweerder op 10.000 fr.

I. DE GLAS.

Bibliographie

VICTOR LEEMANS : F. TOENNIES EN DE DUITSCHE SOCIOLOGIE. (Uitgave «Excelsior», Brugge, 208 blz.).

Victor Leemans is stellig een van de meest actieven onder de jonge Vlaamse intellectuelen. Zijn buitengewone vruchtbaarheid heeft in de laatste jaren de algemeene aandacht op hem gevestigd. Hij beweegt zich hoofdzakelijk op het terrein der sociologie, een gebied dat in de Vlaamse wetenschap nog zoo volstrekt braak is blijven liggen ; en het is dan ook met zeer groote vreugde dat wij het werk zien gedijen van dezen jongen geleerde, niet alleen omdat het de wetenschappelijke belangstelling in Vlaanderen leidt op paden welke zij tot nog toe niet betrad, doch vooral omdat het werk van Leemans een wetenschappelijke aanwinst is van onbetwistbare waarde.

Het laatste werk dat van zijn hand verscheen is een uitvoerige uiteenzetting van de leerstellingen van den Duitschen socioloog Toennies. Het is voorzien van een voorrede van Prof. René Maunier, hoogleeraar aan de Universiteit van Parijs, die er al de verdiensten van in het licht stelt.

In de sociologische literatuur is er geen aantrekkelijker onderwerp dan de studie van het werk van Toennies, die een der pioniers geweest is van de Duitse sociologische wetenschap en die in zijn werk definitief enkele van de groote principieele onderscheidingen heeft vastgelegd waarmee alle sociologische arbeid steeds rekening zal moeten houden. De uiteenzetting van zijn sociologische opvattingen voor belangstellenden, in Vlaanderen en Nederland, was dan ook een uitmuntend idee. Doch de groote verdienste van het werk van Leemans ligt er vooral in, dat hij zijn studie niet bepaalt bij de uiteenzetting van de opvattingen van Toennies, doch dat hij deze plaatst midden in het groot kader van de moderne Duitse sociologische wetenschap, dat hij de invloeden onderzoekt welke op Toennies' gedachtengang hebben ingewerkt en dat hij vooral nagaat welke invloed van dit werk is uitgegaan en welke reacties het heeft teweeg gebracht. Zoo wordt het boek van den schrijver een beknopt overzicht van heel de sociologische Duitse literatuur der laatste jaren, zooals we die in de Nederlandsche wetenschappelijke letterkunde nog niet bezaten.

Naar klassieke methode is het eerste hoofdstuk van het boek gewijd aan de levensbeschrijving van Toennies, leven van onverdroten werkzaamheid, leven van veel strijd en van veel miskenning, doch dat heelemaal beheerscht was door de wetenschappelijke passie, door den drang om de structuur van het gemeenschapsleven te doorgroeven.

De naam van Toennies alleen brengt iedereen onmiddellijk voor den geest de beroemde onderscheiding tusschen «Gemeinschaft» en «Gesellschaft», termen die tevens de titel vormen van zijn meest gekend werk. Het is dan ook terecht dat Leemans aan de theorie van deze onderscheiding een uitvoerig hoofdstuk heeft gewijd. De eeuwige vraag of de sociale eenheid bestaat vóór zijn deelen ofwel of slechts uit deze deelen samengesteld is, wordt volgens Toennies opgelost door de onderscheiding «gemeenschap» en «maatschappij», de gemeenschap zijnde de oorspronkelijke verhouding tusschen individuen, gesteund op liefde en genegenheid, waarvan de familie het volmaakte type is en van den anderen kant de maatschappij zijnde een «zuiver verstandelijk concept» gegrondvest op de noodzakelijkheid van een bestaan. Alvorens de uitwerking van deze onderscheiding bij Toennies na te gaan, stelt schrijver een onderzoek in naar de wijsgeerige en wetenschappelijke ideeën van Toennies en naar de intellectuele invloeden welke hij heeft ondergaan, waarbij vooral deze van Hobbes en Marx dienen aangestipt. Schrijver geeft ons dan op zeer beknopte doch degelijke wijze de inzichten weer van Toennies over gemeenschap en maatschappij. Het huisgezin waar collectieve voortbrengst en verbruik heerscht, de landelijke cultuur, de middel-eeuwse stad, die respectieel berusten op de eendracht, op gelijkaardige zeden en op den eeredienst, zijn gemeenschappen waarvan de leden gebonden zijn door werkelijke en natuurlijke banden. Hoe uiteenlopend de elementen dezer groepen ook wezen, toch blijven ze in de gemeenschap verbonden. In de maatschappij, daarentegen, staan de elementen essentieel gescheiden tegenover elkander. Elke staat in een toestand van spanning tegenover de anderen. Gemeenschappelijke goederen zijn slechts een fictie. De maatschappelijke eenheid verwerpt zich in het groot-stadsleven en in het nationaal leven en berust op ruiling, contract ; de verhoudingen zijn er juridisch en het vreedzaam samenleven wordt er in stand gehouden door den Staat.

Het is in dit kader dat bij Toennies heel het sociaal gebeuren wordt gesystematiseerd. De onderscheiding van Toennies is aanleiding geweest tot uitgebreide polemiek. Wat er ook over gezegd werd, ons lijkt ze een van de blijvende aanwinsten die de sociologische vorsching wist te veroveren : de natuurlijke banden, de belangloze samenwerking, de liefderijke opoffering in de beperkte «gemeenschap» zullen steeds van gansch anderen aard zijn dan de economische en juridische verhoudingen in de «maatschappij». Deze onderscheiding ligt aan de basis van alle sociologischen arbeid, elk socioloog dient er tegenover stelling te nemen en het is daarom ook zoo gelukkig dat Victor Leemans, naar aanleiding van de uiteenzetting van Toennies' werk deze begrippen scherp in het licht heeft gesteld.

De theorie van Toennies heeft warme aanhangers gehad en is voor een groot deel de grondslag van de moderne Duitse sociologie. Doch ze had ook bekampers zooals Othmar Spann, die het naturalistisch wereldbeeld van Toennies bestrijdt en de sociale werkelijkheid verklaart als de emanatie van metaphysisch-religieuze krachten. Talrijke andere sociologen wenden de begrippen van Toennies aan en te midden van hun wijzigingen en voorbehouden erkennen zij, zooals o.a. Durkheim het deed, de onbetwistbare waarde er van. Leemans heeft zijn studie op dit punt zeer beperkt : graag zagen wij hem in een volgend geschrift uitvoeriger terugkomen op de verwerking van Toennies' ideeën in de hedendaagsche sociologie.

Het volgend hoofdstuk van het boek is gewijd aan de omschrijving van het object der sociologie bij Toennies en aan de uiteenzetting der te gebruiken methode. Is de sociologie een zuivere feitenwetenschap zooals Von Wiese het voorheeft. Alhoewel de stellingsname van Toennies niet duidelijk is, dient hij gerekend te worden bij diegenen die hoofdzakelijk op positieve wijze, met het oog voortdurend op de sociale werkelijkheid, de maatschappelijke verschijnselen bestudeeren. Leemans vindt hier gelegenheid in enkele bladzijden de oneindige discussie over de methode te schetsen waarin zich thans de Duitse sociologen verwarren ; hij doet terecht uitschijnen hoe de sociologie als proefveld dient voor allerlei psychologische, natuurwetenschappelijke en metaphysische opvattingen. Toennies is een dergenen die haar trachten te bevrijden uit den greep van het formalisme om haar den weg te wijzen naar de studie der sociale werkelijkheid.

Nadat Leemans ons de meeningen te kennen geeft van de voornaamste hedendaagsche Duitse sociologen, over de plaats welke de sociologie inneemt in een volledig systeem der wetenschappen, wijdt hij een bijzonder hoofdstuk aan de verhouding tusschen sociologie en psychologie en toont aan in welke groote mate de meest Duitse sociologen door de psychologische onderzoekingen beïnvloed zijn geworden. Volgens schrijver is echter de tijd van het psychologisme uit en zijn de sociale verschijnselen bijzondere wezenheden met eigen wettelijkheid die een wetenschappelijke verklaring vergen welke de psychologie onmachtig is ons te leveren, hoe groot hare verdiensten in het verleden ook mogen geweest zijn.

Het hoofdstuk dat de lezer van ons blad wel het meest zal interesseren is datgene gewijd aan de rechtssociologie.

Wij krijgen hier een beknopte samenvatting der theorieën van Ehrlich, Kraft, Max Weber en een uiteenzetting van de verklaring welke Toennies geeft van het natuurrecht, verklaring die aanleunt bij zijn onderscheiding tusschen gemeenschap en maatschappij. Toennies besluit tot de verandering van het formeel natuurrecht in een materieel natuurrecht waarbij hij wijst op den invloed van het socialisme en deze begroet als de terugkeer naar een gemeenschapsrecht.

Eindelijk besluit het boek met een reeks stellingen waarin schrijver belangrijke persoonlijke opmerkingen aangaande het werk van Toennies doet gelden. Verschillende tekortkomingen van Toennies worden in het licht gesteld : de tegenstelling tusschen zijn rationalisme en zijn gemeenschapsneiging, zijn doorgedreven materialistische opvatting, zijn gebrek aan belangstelling voor het wezen van het godsdienstige. Leemans bepleit eindelijk met overtuiging de noodzakelijkheid in de sociologie de zuivere theoretische studie en de enkel praktische belangstelling juist te doseeren ten einde deze wetenschap tot vruchtbaarheid te kunnen brengen.

Wanneer men het boek van Leemans heeft doorgewerkt is men er gelukkig om dat het een jong Vlaamsch geleerde is die dit uiterst belangrijk onderwerp heeft behandeld, die onze wetenschappelijke cultuur op nieuwe wegen leidt en die breede horizonten opent voor onze studeerenden.

Van den anderen kant heeft men tegelijker tijd een eenigszins beklemmend gevoel van onbehagelijkheid. Het is geen aangelegde tuin waardoor men gewandeld heeft, men heeft zich een weg moeten banen door een oerwoud. Het werk bevat een onafzienbare menigvuldigheid van namen, citaten, titels, die het u voor de oogen doen schuimeren. De figuur van Toennies verdwijnt grotendeels in de massa der rondom hem fladderende sociologen, terwijl wij er van den anderen kant ook geen systematische uiteenzetting der Duitse sociologie hebben. Het boek is al te zeer geschreven in een wetenschappelijke roes ; men voelt te veel hoe de schrijver met begeesterend enthousiasme uit den ongedingen rijkdom der Duitse sociologie met gulzige handen neemt en gript en in den ruiker dien hij ons aanbiedt zijn bloemen en netelen willekeurig mengend. Het boek wil teveel geven. Het is te overladen met namen en aanhalingen. « Qui ne sut se borner » zegde de oude Boileau, doch Rickert zegde het ons duidelijker voor onze tijd in de inleiding tot zijn « Die Grenzen der Naturwissenschaftlichen Begriffsbildung » : « Besonders in der Philosophie besitzen wir eine Menge umfangreicher Schriften, die zum weitaus grössten Teil aus Referaten und Kritiken anderer Ansichten bestehen, und in denen nur kleine Bruchstücke uns die eigene Meinung ihrer Verfasser geben ».

Dit is een bezwaar dat Leemans op het hart dient gedrukt te worden, daar het te jammer zou zijn dat met zijn talent, met zijn kennis en met zijn werkkraft hij overhaastig werk zou voortbrengen dat niet zou zijn van blijvende waarde. Hij is een zoo precieus kracht voor onze Vlaamse wetenschappelijke cultuur dat deze niet bij gebrek aan maat zou mogen teloor gaan.

Nadat ik het boek over Toennies gelezen had, herlas ik toevallig een paar opstellen van Steinmetz. Groter contrast kan men zich moeilijk voorstellen. Van den eenen kant een warrelend dooreenrielen van gedachten en wetenschappelijke gegevens, van den anderen kant de kristalheldere, rustig-klare betoogtrant, met dien wonderbaren eenvoud en die bevattelijkheid, waartoe slechts diegenen komen die alles doorgond en alles begrepen hebben. Ook Leemans kan nog heel wat nut trekken uit de Nederlandsche wetenschappelijke methode en traditie.

Dit alles dient gezegd te worden in het belang van den schrijver en in het belang van zijn werk, waarvan zooveel te verwachten is. Want, welke ook onze bezwaren mogen wezen tegen inderling van de stof en behandeling van het onderwerp, toch dient er gezegd dat het boek van Leemans in zeer groote mate de eigenschap bezit de nieuwsgierigheid te prikkelen, dat het opwekt tot wetenschappelijke studie, dat het diegenen die er kennis van nemen er levendig toe aanzet zich verder in te werken in die wereld der Duitse sociologische wetenschap, waarop Leemans in zijn boek zoo talrijke vensters opent.

Het is zoo begrijpelijk dat, in een land van wetenschappelijke armoede als het onze, een schrijver, die de weelde van elders in zich heeft opgenomen, ons teveel ineens wil geven, ons vol ongeduld een geestelijken rijkdom wil mededeelen. Wij kunnen voor deze bedoeling en voor deze generositeit slechts innig dankbaar zijn.

René VICTOR.

Rechterlijk leven

RECHTERLIJKE ORDE

Bij koninklijke besluiten van 15 Juni 1933 :

Is, op hun verzoek, ontslag verleend :

Aan den heer Van Wouwe (H.), uit zijn ambt van rechter in de rechtbank van koophandel te Antwerpen.

Hij is gemachtigd tot het voeren van den eere-titel van zijn ambt ;

Aan den heer Charlier (A.-M.-L.), uit zijn ambt van griffier van het vrederecht van het kanton Borgworm.

Hij mag zijn aanspraak op pensioen doen gelden en is gemachtigd tot het voeren van den eere-titel van zijn ambt ;

Is tot deurwaarder bij de rechtbank van eersten aanleg te Tongeren benoemd, de heer Copis (V.-L.), candidaat-deurwaarder te Borgloon, ter vervanging van den heer Loix, die als zoodanig af-treedt.

Mededeelingen

VLAAMSCH RECHTSGENOOTSCHAP
TE LEUVEN
1932-1933

Deze vereniging, een van de oudste Vlaamse academische verenigingen te Leuven, werd in 1886 opgericht door de Vlaamse studenten, die zich in hun eigen taal wilden oefenen op het gebied van de rechtswetenschap, de rechtspraktijk, de wetenschappelijke discussie en de welsprekendheid. De vergaderingen werden achtereenvolgens voorgezeten door Prof. J. Van Biervliet, later door Prof. Schickx, Prof. Vliebergh ; — sinds 1919 door Prof. Van Dievoet, thans bijgestaan door Prof. Collin. In 1923 werden de vroegere leden, nu werkzaam in de magistratuur, de balie, het notariaat, enz. gegroepeerd tot een vereniging van oud-leden die, alle twee of drie jaren, in den Zomer, een algemeene vergadering belegt.

In den loop van het Academisch jaar werden door de studentenafdeeling veertien zittingen gehouden. Het internationaal Recht kwam vooreerst aan de beurt met een voordracht van Prof. Van Overbeke (Gent) over het Probleem der Europeesche Minderheden. Allerlei onderwerpen van actueelen of van wetenschappelijken aard werden verder, in den loop van het jaar, behandeld :

Op het gebied van het strafrecht : voordrachten over de gevangenis te Gent (J. Despot), de gevangenis te Leuven (R. Philips), de passionele misdaden (H. Geeraerts) ; uitstappen werden ingericht naar de gevangenis te Gent en naar de inrichtingen voor de misdadige jeugd te Hoogstraten.

Op het gebied van het burgerlijk recht en het administratief recht voordrachten over : de wet van 1931 betreffende de bescherming van monumenten en landschappen (Fr. Van Caille) ; de contractuele vrijheid (adv. Van den Bergh, Leuven) ; de natuurlijke verbintenis (E. Serruys) ; de wet van 20 Juli 1932 over de wederzijdsche rechten en verplichtingen van de echtgenooten (W. Bosquet) ; de orde van de geneesheeren (V. Walckiers) ; de wettelijke regeling van het beroep van geneesheer (J. Van Durme) en de wettelijke verantwoordelijkheid van den geneesheer (adv. Jacob, Antwerpen) ; de verantwoordelijkheid van den automobilist bij gratis vervoer (A. Breynen).

Bovendien werden er door de studenten, leden van de vereniging, drie processen gepleit : een strafzaak (V. De Wolf en P. Boeckx), een arbeidsongeval (Fr. Meert en P. Creten), en een burgerlijke zaak : verantwoordelijkheid van den huurder wegens brand (J. Thonnard en A. Pauwels).

Op Zondag, 21 Mei, had de algemeene vergadering van het Rechtsgenootschap plaats, waar, voor een publiek van Vlaamse juristen, oud-studenten en studenten, het vraagstuk van het afbetalingscontract in het Belgisch recht werd behandeld door de heeren advocaten L. Bosmans (Leuven) en R. Van de Putte (Antwerpen) en de lex ferenda in Nederland door Prof. Hermesdorf (Leuven en Nijmegen). Dit zeer actueele onderwerp gaf aanleiding tot een belangrijke bespreking.

Vlaamse Juristen

leest en verspreidt de Vlaamse wetenschappelijke rechtsliteratuur !!

Prof. Mr. Albert KLUYSKENS : Beginselen

van het burgerlijk Recht :

Deel 1. De Verbintenissen (2de druk).

» 2. De Erfenissen.

» 3. Schenkingen en testamenten.

Prof. Mr. Niko GUNZBURG : Het Huwelijkscontract.

Prof. M. Louis FREDERICQ : Beginselen

van het Belgisch Handelsrecht :

Deel 1. Handelsdaden — Kooplieden — Handelsovereenkomsten : Verkoop, pand en warrant — Contracten met de Handelsagenten — Handelseffecten - Bankverrichtingen, Checks en rekeningen-courant.

Deel 2. Vennootschappen.

Prof. Paul BELLEFROID : Dictionnaire français-néerlandais des Termes de droit. (3de uitgave).

Prof. Paul BELLEFROID : Formulierboek van burgerlijke rechtsvordering.

J. SIMON en P. DE BEUS : Belgische Strafwetten.

Mr. A. RODENBACH : Welk is mijn Recht? Erdienstbaarheden.

Prof. Mr. Emiel VAN DIEVOET : Wat eigenaar en pachter van ons Pachtrecht behooren te weten. (2de uitgave met de medewerking van Mr. Jozef RONDOU).

M. Karel BRANTS : De Staatsinrichting van België : Beginselen van grondwettelijk Recht en van administratief Recht. (Met voorrede van Prof. E. Van Dievoet). 2de druk.

Idem : Het Belgische Gemeenterecht. Samenstelling, inrichting en bevoegdheid der Gemeentebesturen.

Mr. J. M. MARX : De Politie machten der Burgemeesters. (2de uitgave).